

FEŠHARSKI PLACOTIŠA

ГОДИНА XX

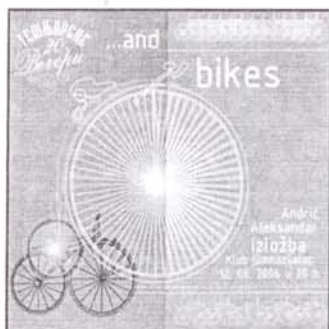
19. АВГУСТ 2006.

БРОЈ 37

КАО ЛЕТЊА КИША

ВАЉЕВСТВО
ДОВЕКА

БИЦИКЛИСТИЧКЕ
ФАМЕ

ЈАРЦАН
И ОСТАЛИ

Фото Драган Крушић

Атомско склониште - "...треба имат душу"

...Драгана Југовић...Ханс Прехтер...Јан Боднар...Драган Стојков...Виржин Брењон...

ВАЉЕВСТВО ОД САД ПА ДОВЕКА

Радован Бели Марковић отвара Вечери

Тешњарске вечери доживљавам као неку врсту летњег регреса, или надокнаде штете - настале закидањем на уделу радости и лепоте у сваком дану наших живота.

Та надокнада је човечан чин, којим се -унеколико- спасава душа, али само под условом да се не заборави: колико смо, у погледу радости и лепоте, остали дужни -свом времену и себи самима.

Елем, **Тешњарске вечери** су живе и, срећом, неканонизоване, као и говорни језик, па нас, сваке године изнова и на други начин, подсећају: ко смо, што смо, и шта би све могли да будемо.

А могли би, могли... Ехеееј!

Јер Ваљево није само град него и душевни посед у који су, сигуран сам, уверени и наши гости, с пуноважном тапијом на Ваљевство - од сад, па довека!

Неисказива је, стога, срећа

онога коме припадне част да **Тешњарске вечери** прогласи отвореним.

Управо то и чиним речима: **Тешњарске вечери** су добре и лепе, али увек може да се тражи да буду боље и лепше.

Дано у Ваљеву
12. августа 2006. године.

РЕЈ ЧАРЛС НАД КОЛУБАРОМ

Урош Перић и Биџ Бенд: зажмури и слушај Реја

Цез оркестар РТС под управом **Ивана Илића** потпуно је оправдао поверење организатора да одржи промотивни фестивалски концерт на Летњој позорници. Вече у славу незаборавног Реја Чарлса испунило је све просторе око обала Колубаре. Уз Биг бенд, највећа заслуга за велико уживање у доброј музици, под не-

бом пуног Месеца и очекиваних звезда падалица, припада солисти из Словеније - **Урошу Предићу**, који је готово аутентичним гласом и гестом допринео да публика жмурећи каткад поверује да се сам Реј Чарлс однекуд с неба, оним великим жутим балоном, спустио на Колубару. "I got a woman", "Heart had a hammer", "I like give you some time", "Together again", "Take the exchange from my heart", "Georgia", "Sweet Georgia Brown", "My little Margie", "Hit the road Jack", "I can't stop loving you"... само су неке од незаборавних песама Реја Чарлса које смо чули у Предићевој интерпретацији, уз изванредну пратњу три сјајне цезерке - **Нушку Драшчек, Сузану Лабазан и Сандру Фекети**.

Вече за уживање и памћење!

Љ.К.

СУСРЕТ ВАЉЕВА И СОМБОРА

Поздрави председника

Поштовани Ваљевци, преносим Вам срдачне поздраве свих житеља Сомборске општине и желим да вам изразим посебну захвалност, јер сте нам учинили велику привилегију, да град Сомбор представимо на вашим Тешњарским вечерима.

Како сам прочитао у "Тешњарском гласноши", ово су јубиларне, двадесете по реду и самим тим част је већа.

Ми у Ваљеву боравимо већ два дана, и одистински уживамо у амбијенту који нас окружује. Сусрели смо много људи и просто нас је пленила срдачност и гостољубивост овдашњих житеља.

Наша два града, су слична. Много тога нас везује иако нас дели географска дистанца. Ми смо на крајњем северу наше земље а ви сте у срцу Србије. Тешњарске вечери су добра прилика да се упознамо и да се дружимо, а ми смо се својски трудили да Сомбор покажемо у најбољем светлу.

Надам се да свима нама предстоје боља времена и позивам све Ваљевце да посете Сомбор а ми ћемо покушати да вас угостимо на најбољи начин.

**Председник Сомбора
др Јован Славковић**

Градоначелници, докјтори и имењаци :
Јован Славковић (Сомбор) и Јован Томић
(Ваљево)

Драги Сомборци, неизмерно Вам се захваљујем што сте дошли у Ваљево да нас посетите, да видите како живимо, да размислимо мишљења и да се дружимо.

Књигу утисака нећемо писати, али, ако нам поново дођете онда ћемо знати да вам се Ваљево заиста допало.

INOS BALKAN

Тешњарске вечери, поред свог уметничког програма, имају још једну добру страну, то што нам сваке године у Ваљево дођу пријатељи из других средина.

Нажалост, сви мањи градови у Србији имају нешто заједничко, а то је да су се последњих година нашли у тешкој ситуацији.

Ови сусрети доносе повољније ветрове и верујем да има шансе и за Ваљево и за Сомбор.

Драги гости, Ваљевци нису себични. Оно што имају - имаћете и ви!

*Председник Ваљева
др Јован Томић*

ЗАЈЕДНО СМО ЈАЧИ

Као и ранијих година сусрете привредника града у гостима и домаћина на Тешњарским вечерима организовале су њихове привредне коморе. Прошле недеље у госте привредницима Колубаре и Мачве у Ваљево су дошле колеге из Сомбора, Апатина, Оџака, Куле и Бездана.

Сусрете је отворила председница привредне коморе Ваљево **Видосава Цагић**, добродошлицом Сомборцима које је потом представио председник ове општине др **Јован Славковић**. Он је истакао велики проблем незапослености у Сомбору. Локална самоуправа и Комора тесно сарађују на решавању тог, како је рекао, убитачног проблема.

-Наша општина се граничи на западу са Хрватском а на северозападу са Европском унијом. На нашој територији је и једини аеродром у Војводини, за који се надамо да ће у блиској будућности служити и за цивилни саобраћај (превоз путника и робе), што би биле предности наше регије" -рекао је председник Славковић.

У име Ваљевске општине привреднике две регије је поздравила **Милена Павловић**, начелница општинске управе, нагласивши да је Ваљево привукло неколико страних инвестиција, као што су фабрике "Вали", "Аустротерм" и "Горење", где се запослило више од хиљаду људи. Рекла је да је пред нама и задатак да заједно са Словенцима формирамо и Слободну царинску зону.

О будућој привредној сарадњи Ваљева и Сомбора разговарало је по двадесетак представника угледних предузећа обе регије. Уз остале: фабрике уља "Сунце" из Сомбора, ИЕТС "Лола Рибар" из Оџака, Апатинске хладњаче, "Агрокопа", "Синагоге", фабрике картонске амбалаже и трговине на велико и мало

Сусрећ привредника Сомбора и Ваљева

из Сомбора; "Крушик-Акумulatora", "Иверка", "Мондкомерца", "Европрома", "Инос-Балкана", "Малинаимпекса", П.П. "Вујића", "Вујић-воде", "Инфопројекта", "АБЦ-теста", "Енела". Ваљевски угоститељи са туристичком агенцијом "Национал" пратили су представљање сомборске фирме за опремање ресторана и хотела "Сапутник М".

Неки од учесника пренели су нам своје утиске и очекивања:

-Разговарали смо са велетрговинама "Синагога" и "Панонија" из Сомбора које имају и своју мало-продајну мрежу. Са једнима смо до сада сарађивали са другима не, следи закључивање уговора, акције... Нама је овај састанак итекако помогао да успоставимо контакте са фирмама у том делу Војводине где смо мало заступљени" -каже **Раде Јањић**, директор "Вујић-воде".

-Ми смо очекивали представнике фабрике акумulatora из Сомбора и Електродистрибуције али су они изостали. За нас је интересантна сарадња са електродистрибутивним предузећима и, с обзиром на то да тај крај има три бродоградилшта, "Крушик" би могао да понуди своје акумulatore и за бродове" -очекивања су мр **Предрага Вулетића**, директора маркетинга "Крушик-Акумulatora".

-Производимо тепихе, синтетичку ужад и канап за везивање винограда и воћњака. Успоставили смо контакте са вашом велетрговином "Европром", иначе, нисмо били заступљени на овом подручју... Град је врло леп, богат културним и верским споменицима и објектима, посетили смо привредне колективе, и има шта да се види" - утисци су **Војислава Миленковића**, директора ИЕТС "Лола Рибар" из Оџака.

З. Весућ Мишировић

gorenje - ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР ВЕЧЕРИ

ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСОМЦИ

ШЉИВКА ИЗВОРНИ БРЕНД

Пане Шкрбић, генерални директор пројекта за избор најменаџера БИХ и Југоисточне Европе свечано је, у суботу у хотелу Гранд, уручио ово престижно признање Ваљевцу **Миловану Шљиваковићу**, власнику истоимене фирме.

-Признање се додељује већ 12 година. Ове године први пут смо изабрали и најуспешније у Албанији и Бугарској. У пет категорија номиновано је чак 1.627 менаџера и фирми из целе Југоисточне Европе. Наша оријентација ће бити даља афирмација најбољих пословних људи који су потекли са ових простора, ма где они радили, стварали и помагали да се побољшају услови рада" - рекао је **Пане Шкрбић** и додао - "Ми не меримо снагу фирме по величини, већ по способности и профиту који она остварује. Тако се и, условно, мала фирма "Шљиваковић" наша у друштву великих компанија.

Милован Шљиваковић са наградом "Најменаџер 2006."

"Шљиваковић" послује од 1991. најпре као мало-продајни објекат прехране, потом као заступништво фабрике моторних уља "Модрича", да би потом развила велепродају и трговину на мало "Модричиним" уљима. И раније се "Шљиваковић" налазио на листи најуспешнијих колектива у Србији. Прошле године ова фирма проглашена је једном од водећих у земљи по оствареном промету. Ласкаво признање "Најменаџер БИХ и Југоисточне Европе" у прави час је стигло као подстрек за експанзију бизниса и остваривање замисли власника Милована Шљиваковића.

-Награда је велико признање и подстрек за фирму и мене као власника за даљи успешан рад. Планирамо да почнемо производњу шљивове ракије која би требало да буде један од ваљевских брендова. Ракија од шљиве под називом "Шљивка" наћи ће се у продаји већ наредне године, када буде готов погон дестилерије и пунионице, за шта су у току послови пројектовања. Настављамо традицију предака у узгајању воћњака, имамо засађена три хектара "чачанске родне" којој је четврта година и наредне ће

достигнути пун род. Надамо се да ће "Шљивка" бити извозни бренд, да ћемо са њом много постићи.

Одакле идеја баш за производњу домаће ракије?

-Колубарски крај је од давнина познат по сувој шљиви и домаћој ракији. Предузеће "Шљиваковић" се годинама бави прометом, трговином на велико и мало, заступањем велике компаније каква је "Модрича", па смо одлучили да зарађени новац уложимо у производњу "Шљивке". На крају лета почињемо градњу погона дестилерије и пунионице и надамо се добром наступу на тржишту, посебно иностраном.

Какав је осећај бити у друштву пет "величанствених" првих људи "Пинка", "Ком Трејда", "Рубина", "Тозе Марковића" и "Иркома"?

-Презадовољан сам! Лепо се осећам у друштву привредника који воде најуспешније колективе у Србији, што су и они завредели то ласкаво признање, које је плод дугогодишњег исцрпног рада", каже на крају Милован Шљиваковић.

З. Весућ Миштровић

СОМБОРСКА ЛИСТАРА

Само ретки Ваљевци су били у прилици да уживају у дегустацији војвођанских специјалитета које су Сомборке - мајсторке кулинарства припремиле за Тешњарске вечери. Биле су се ту разне пите, колачи, дизана теста (варано тесто), лешпаба, шими-гибаница, бухтле, маковњаче, гибанчице...

Специјално за ову прилику **Мирослава Милевски** -победница такмичења у припремању старих јела у Прохор Пчињском, је открила тајну сомборске пите листаре која се прави само у овом граду, и то за свечане прилике. Она се носи у кућу будуће младе, и то три пута између веридбе и венчања. Пожељно је да невеста после свадбе у новом дому послужи листару.

-Од килограма брашна, 250 гр воде и на врх ножа соли, замесити тесто, а потом развући преко стола. За добру листару тесто се мора добро растањити а пожељно је око стола трчати најмање два сата. Припремити одговарајућу темперију и слагати коре премазане машћу, а између: орахе, суво грожђе, смокве, ванилу и шећер. Готову питу посути прах шећером.

Прављењу овог чувеног специјалитета пожељно је научити млађег женског члана породице.

Мирослава Милевски окружена сладокусима

Тешињарски сусрећ: мецосопран Драгана Југовић дел Монако

ГЛАС У БОЈИ СНА

Нова Мала сцена Вечери (пред Омладинским центром) поновљена је на најлепши начин - изванредним музичко-сценским реситалом "Моје срце" оперске диве **Драгана Југовић дел Монако**, уз клавируску сарадњу **Срђана Јараковића**. Пред препуним аудиторијумом, под ведрим, топлим небом прве фестивалске вечери, концерт је био на велико уживање публике свих узраста и афинитета: од "Аве Марије" Баха и Гуноа, преко популарних руских песама, посебно Чајковског, Глукове арије Орфеја, "Хабанере" из Бизеове "Кармен", до прослављених - Кардиловог "Незахвалног срца" и Гершвиновог "Летњег доба". На бис је Дел Монакова ваљевску публику почастила руском романсом "Тамно-вишњево боје шал".

Драгана Југовић дел Монако, првакиња Народне позоришта у Београду, певала на многим светским оперским сценама (Милана, Бона, Мадрида, Сирије, Алжира). Први пут је певала у Ваљеву и њене стрепње пред концерт каква је публика и хоће ли је бити довољно - показале су се сувишним:

Ваљевска публика разнежила диву

-Нисам знала да Ваљево има лепу, многобројну и озбиљну позоришну публику. Она је за мене света. Сваки пут од себе дам потпуни максимум. Иначе, оперски певачи не воле да певају на отвореном. Задовољна сам али ћу наредна два дана да прећутим код куће, како не би дошло до прехладе. Оно што мени лично смета је да певам на микрофон. Нисам навикла, нити желим да се навикавам. То је врло опасно за певача. Ко чешће наступа са озвучењем изгуби утисак о сопственом гласу, и касније се не снази на оперској сцени где нема озвучења.

Годинама се сматрало да оперски певачи због пуноће и снаге гласа на сцени морају да буду корпулентни, са знатним вишком килограма. Прославили сте се као мецосопран а имате манекенски изглед?

-Ја сам неко ко пуно ради. Волим живот, удишем га пуним плућима и сматрам да ниједна професија, ма колико била божанствена као што је моја, не може бити смисао живота. То могу да кажем са прве линије фронта, јер сам гледала шта се дешава по свету, и код нас. Мој живот је дивна равнотежа између посла, обичне домаћице, одлазака на пијаци, куће, ручка, васпитавања детета у пубертету и гламура који пружа позоришна сцена. Осећам се као комплетна личност и то примећује публика, како у великим европским метрополама тако и у малим градовима Србије.

Годинама сте живели у Италији и почели врло добру и захтевну европску каријеру. Певали сте као првакиња чувене Бонске опере. Зашто сте се вратили у Србију?

-Зато што сам сувише емотивна и идем за срцем. Такав ми је животни кредо и мислим да сам на време схватила шта желим и шта је битно. У најтеже време за моју земљу, у време санкција ја сам се са својом породицом вратила у Београд. Можда данас млади људи то не могу да схвате, али мислим да нико није рођен случајно ту где јесте. Нисам узалуд потекла из Србије. Ја не могу да променим ниво културе у окружењу као појединац али могу да покушам, зато се упознајем са публиком по малим градовима и нисам се покајала. Београд је мој дом.

Да ли сте задовољни досадашњим успесима и како је публика прихватила ваш нови CD "Незахвално срце".

-Мој живот је испуњен и ја га свако јутро грлим раширених руку. Срећна сам шта ми је пружио а најбоља потврда је и тај CD који је публика сјајно прихватила и продаје се боље од свих очекивања. Из мог певања открива се цела моја природа, темперамент, гордост, емоције и страст. Због тога - следите своје срце, осталог ће увек бити.

Р. Мрдак Прлић

ДОБАР ГЕСТ

Мала сцена умало да, пред почетак Фестивала, остане без "дасака које живот значе".

Где је запело?

На свршетку замашног организационог посла у општинској каси је понестало пара за сценске даске. У зло доба се испоставило и да пријатељске "Јабланица" и "Греда" у њима оскудева.

У улози спасиоца у суботу је заблестао **Владимир Јанковић**, власник предузећа "Мастер д.о.о" из Бранковине, који је позајмио "фосне" за "Малу сцену", и не помишљајући да наплати услугу.

На тим даскама, већ у суботу увече, певала је у пуном сјају оперска дива Драгана Југовић.

"АГРАНА" д.о.о Земун

KOMERCIJALNA BANKA

ТЕШИЊАРСКИ
ГЛАСОМОН

ВЕРА, БИЦИКЛ И ПТИЧИЦЕ

Дражан Стојков са нашом новинарком

Похрлили су Ваљевци у Народни музеј на изложбу сомборског сликара Драгана Стојкова у петак увече и пре званичног почетка Летњег фестивала наслућујући, ваљда, нешто присно и драгоцено већ у називу поставке "Вера Павладољска" а срили су се и са Ленком Дунђерском и сликама надахнутим епском песмом "Почетак буне на дахије".

-Шта ће један Ваљевац у Ваљеву међу Ваљевцима? То је у време транзиције сасвим умесно питање. И ја одмах одговарам: довео ме је Драган Стојков да му будем домаћин и отворим изложбу.

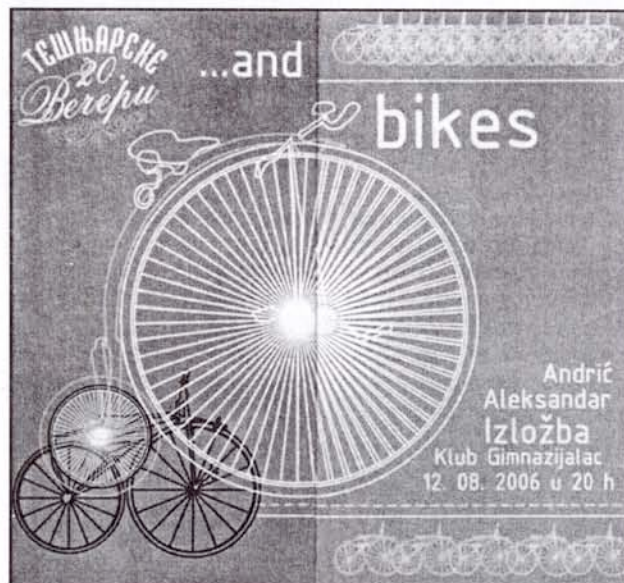
Дражан Стојков: "Вера Павладољска"

Он је досликао многе песме и допевао многе слике. Поменимо само песму "Santa Maria della salute" Лазе Костића. Тако Стојков речи чини видљивима, јер је ово век који има више гледалаца него читалаца" - рекао је академик Матија Бећковић и изговорио поему "Кад дођеш у било који град".

Вечне љубави Лазе Костића и Матије Бећковића, Ленка и Вера, на сликама "безњенице" блажено се

осмехују "међу јавом и мед сном" и на улицама града који је "случајно Ваљево".

-Потпуна прекретница у мом раду настаје кад сам почео да се дружим са поезијом. Моје сликарство је "слика у слици", иза прве слике долази друга и тако у слојевима а публици остављам да гледа и, ако може, ужива" - каже Стојков.

У поставци графика младог Александра Андрића у Клубу "Гимназијалац", као допунско објашњење личне приче, нашао се и његов црвени бицикл, набављен пре десетак дана. А на графикама велосипеди, покретне степенице, лифтови...

-Никада не стојим. Када ме питају где живим, кажем да имам четири куће и четкице за зубе свугде. Не држи ме место ни два дана. Позван сам у Лондон, имам позива и из земље тако да ће мој бицикл далеко догурати. Енглеска није близу, али се бициклом та раздаљина брзо пређе" - каже Андрић означавајући мотиве својих графика као личну причу, која би могла да буде и било чија.

Александар свира, а Владимир (наравно) ђева

А онда је на гитари подржао брата Владимира Андрића, првака Београдске опере, који је "братски" надахнуто отпевао "My Way".

INOS BALKAN

Ева Мела: "Две птице"

Грчка сликарка **Ева Мела** други пут излаже у Ваљевоу у Студију "Трнавац". Први пут је то било 2000. године на заједничкој изложби грчких сликара. Посетила је Србију у време НАТО-бомбардовања и укључила се у акцију УЛУС-а "Сликом против бомби".

-Представила сам два циклуса настала претходних година, литографије са портретима деце-избеглица и раднике бродоградилшта Перама недалеко од пирејске луке, изведене угљеном на платну. Трудила сам се да пренесем своја осећања посматрајући дечја лица или тежак посао радника".

Ева Мела истиче неверицу и страх у дечјим очима, наглашава помиреност са судбином на радничким лицима, отворено стаје на страну прогнаних и безнадних срца устрепталог као код оних шарених птичица, које радо посматра и слика.

-Волим да на мојим сликама буде што више птица и цвећа, да управо пејзажима испуњеним пренесем своја ликовна осећања" - каже Ева Мела.

-Волим Ваљево ово је диван град. Веома је "жив" у данима Летњег фестивала. Када сам први пут посетила Ваљево било је много тише и мирније а сада је град, чини ми се, много живљи у сваком погледу."

Б. Ђуркић

ДИГИТАЛНА РИЗНИЦА

Прво књижевно Тешњарско вече било је посвећено мултимедијалној презентацији књиге академика **Петра Влаховића** "Србија - земља, народ, живот и обичаји".

Управо у тих неколико речи скривена је права ризница података о држави у којој живимо. Програмери - дизајнери издавачке куће "Мултимедија", **Весна Сибиновић** и **Љиљана Чобић**, преточице су речи професора Влаховића у аутентичне видео записе, на пример српских обичаја, класификованих према годишњим добима када се обављају, аудио снимке народних и лирских градских песама, уз "препуне албуме" фотографија које прате свако поглавље.

-Пошто је штампана поводом стогодишњице Етнографског музеја у Београду, књига је врло брзо распродата. Углавном су је купили људи из иностранства. Овај CD је добро дошао, јер садржи текст из књиге, повремено "оживљава" оно што је написано у самој књизи. У сваком случају, ово је као једна врста приручника студентима етнологије који желе да се упознају са културно - историјским наслеђем у Србији" - каже професор Петар Влаховић, осврнувши се и на особености нашег краја:

-Ваљевско окружење обухвата једну од уводних целина, јер је истакнутог антропогеографа **Љубу Павловића** немогуће заобићи када се ради о етничким процесима, питањима и културно-историјском наслеђу на овим просторима. Разуме се, унели смо и нека лична истраживања која смо обављали на овим просторима. Жао ми је што мр археологије, **Новак Милошевић**, није успео да заврши замисао коју смо започели 70-тих година открићима у Петничкој пећини и на просторима испред Пећине. Ту би се показао и развој човека, не само место на којем је живео. Могли смо, да откријемо кости и да, први пут на нашем тлу, покажемо како је изгледао човек који је био носилац културе у том периоду. Тај материјал се чува у Народном музеју у Ваљевоу и он ће, једнога дана, наћи своје обрађиваче и истраживаче.

Много сам пратио овдашња друштвена и друга кретања, тај утисак ме није варао, увек је био позитиван, без обзира на тешкоће кроз које се пролазило, јер треба имати у виду да је од 90-тих година на овамо, наше друштво у целини у великој кризи. Али, имам утисак да је Ваљево и даље сачувало обрису града и да је наставило да се развија у оном правцу у којем је то започело крајем 80-тих година" - закључује професор др Петар Влаховић.

С. Ј. Крунић

ВАЉЕВО ПУТ

ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСОГОВИ

СТАРИ ПРИЈАТЕЉИ

Током Фестивала у посети Ваљево боравио је градоначелник Пфафенхофена **Ханс Прехтер** са сарадницима, представницима посланичких група у тамошњем парламенту.

Посебно интересовање гостију било је за Пројекат управљања комуналним отпадом за чију је реализацију Европска унија, посредством овог немачког града, издвојила знатна средства.

У низу приређених сусрета, представници Пфафенхофена су и са директорима јавних предузећа у Ваљево разговарали о будућој сарадњи.

Градоначелник Пфафенхофена, Ханс Прехтер

Градоначелник Ханс Прехтер је том приликом рекао да ће се лично заложити посредовањем у будућим контактима овдашњих фирми са немачким предузећима, а посебно, конкретну сарадњу очекује са предузећима која се баве производњом и прерадом хране, као и са фирмама које производе опрему за коришћење алтернативне енергије.

У сусрету са средњошколцима који су прошлог месеца боравили у Пфафенхофену, први човек тог пријатељског града је истакао важност повезивања младих људи, њихових будућих веза које ће нас водити у породицу европских народа.

Р. Мргак Прлић

ЈП "КОЛУБАРА"

"МОНД - КОМЕРЦ"

"ЕЛЕКТРОСРБИЈА"

Goldenlady Company

ТЕШНАРСКИ
ПЛАНОЦИ

ПРВИ ПУТ СЛОВАЦИ

Делегација словачког града Пријевица посетила је у четвртак "Крушику", "Водовод", "Видрак", као и манастир Лелић и сеоско домаћинство **Миленка Јерemiћа** у Јошеви.

Представници Пријевица у разговору са пословодством "Крушика" пренели су словачка искуства о власничкој трансформацији, примени закона и усаглашавању са европским законодавством.

Градоначелник **Јан Боднар** о посети ваљевским колективима, уз остало, каже:

-У "Крушику" смо говорили о искуствима после приватизације, шта је добро а шта не, информисали смо пријатеље о начинима приватизације у Словачкој и како се то одразило на наше људе. Сва је прилика да ће у приватизацији српски колективи морати да траже стратешке партнере.

Разговарали смо о будућим инвестицијама у "Крушику" и тржишту. То је добар колектив са европским перспективама, има производе које може да пласира и на светском тржишту. Сигурно има и своје проблеме које ће решити приватизацијом.

Када је у питању изградња депоније и управљање комуналним отпадом информисали смо колеге из општинске управе у Ваљево и директоре јавних предузећа да је неопходно да то буде правно усаглашено са европским законодавством.

Ваљевска Фабрика воде је модерна фирма са савременом технологијом. Шта ће бити у будућности, после приватизације која је очекује, то зависи од српског законодавства. Вода је, сигурно, стратешки производ."

Са делегацијом Пријевица у Ваљево је био наш земљак **Слободан Драшковић**, пословни човек у Словачкој, захваљујући којем је и успостављена сарадња Ваљева и Пријевице.

З. Весић

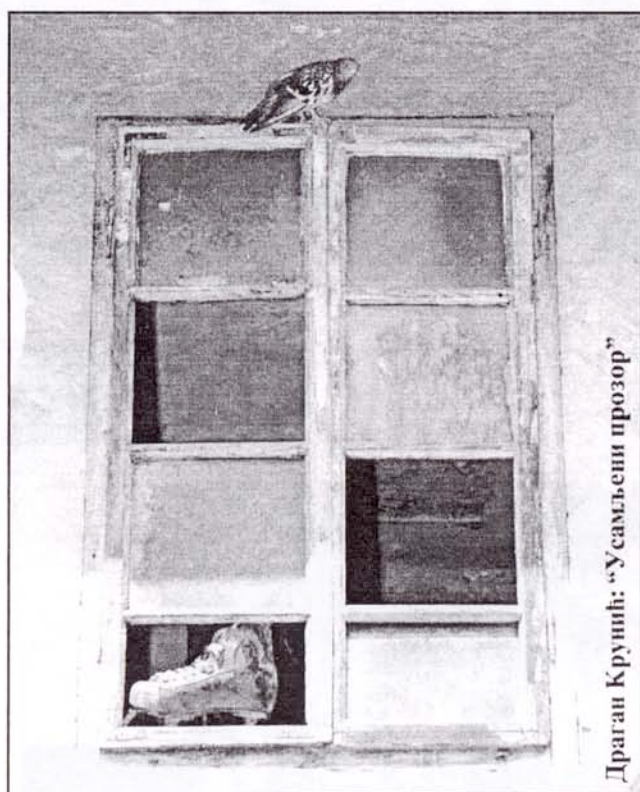

Словаци са ваљевским градоначелником и новинарима

ГОСТИ ИЗ ВЕЛЕЊА

После дводневне посете вечерас је из Ваљева отпутовала петочлана делегација Словеначког града Велења, чије "Горење" код нас приводи крају изградњу своје фабрике.

Осим разговора са руководством ваљевске општине гости из Велења били су у прилици да упознају знаменитости града и околине, а свратили су и на синоћни концерт рок групе "Атомско склониште".

Драган Крунић: "Усамљени прозор"

ЧЕКАЈУЋИ ВЛАДИКУ

Вест о одлуци о раздвајању наше епархије на шабачку и ваљевску, донета на редовном мајском заседању Светог архијерејског сабора СПЦ.

Обрадоване присталице независне епархије похвалиле су мудру одлуку Сабора истакавши да, ваљевски крај са својим светињама, заслужује самостално седиште, што је Ваљево и било и имало пре два века. Противници су пренебрегли важност враћања доустаничке самосталности у тренутку када нам је подела преко главе.

Већински необавештени верници, помало снебивљиво, присетили су се да их нико из црквених кругова није питао за мишљење о потапању цркве Грачанице због изградње бране "Стубо-Ровни", нити о преиначењу "назива" ваљевског храма у изградњи, првобитно посвећеном Васкрсењу Господњем а потом Светом владици Николају по његовом уношењу у Календар светих СПЦ. (Сачувај Боже да би се успротивили, само би им било драже да су их свештеници повремено обавештавали о плановима епархијског врха.) За владика ваљевског изабран је **Милутин (Кнежевић)**, рођен 1954. године у Мијачи-ма, досадашњи епископ аустралијско-новозеландски а претходно дугогодишњи игуман у манастиру у Каони и неко време у Лелићу. Владика **Лаврентије**, који је и предложио раздвајање епархије, управљаће шабачком епархијом.

Одлука о раздвајању епархија наметнула је и питање о месту столовања новог владике у Ваљеву отварајући тако простор за силна нагађања и претпоставке. Занимљив предлог стигао је од верника који би да се и њихов глас чује колико на некој цр-

квеној трибини. Прелепо здање Дома ЈНА чини им се, уз обнову и преправку, дивљења достојан владичански двор. Неретка су мишљења да је и зграда "Гласа цркве", односно, Дом владике Николаја право место за епархијско седиште.

У међувремену, почела је изградња владичанског двора у порти цркве Светог Георгија у Новом Насељу, залагањем задужбинара **Видоја и Влајка Вујића** ваљевских приватника. Темеље новог здања освештао је крајем јула Владика Лаврентије.

Владика Милутин биће устоличен 24. септембра ове године у храму Светог Николаја Српског. Међу верницима је познат по великом духовном прегнућу али и као велики љубитељ и заштитник природе.

-Док се владичански двор не изгради, Владика Милутин одлучиће где ће да станује и обавља своје дужности," каже **Владимир Спасојевић**, председник Црквене општине Ваљево - "Без сумње је одлука Сабора корисна. То је као кад добар пчелар има јаку кошницу и види да је време за разројавање, прихвати рој у нову кошницу и за кратко време, уместо једног јакног "друштва", има две добре кошнице. Владика Лаврентије поступио је као добар домаћин."

Б. Ђурић

СТАРЕ ИКОНЕ НА СТАКЛУ

Синоћ је у Галерији народног музеја отворена изложба икона на стаклу из збирке Народног музеја Сомбора. Овде је само представљен само део драгоцене музејске збирке од 54 овакве иконе настале од средине 18. до почетка 20. века. Сликане су за православне Србе Сомбора и околине.

Фијакер стари, али ваљевски

Медари и лицидари

Стигао Гласоноша!

'Шума' камера

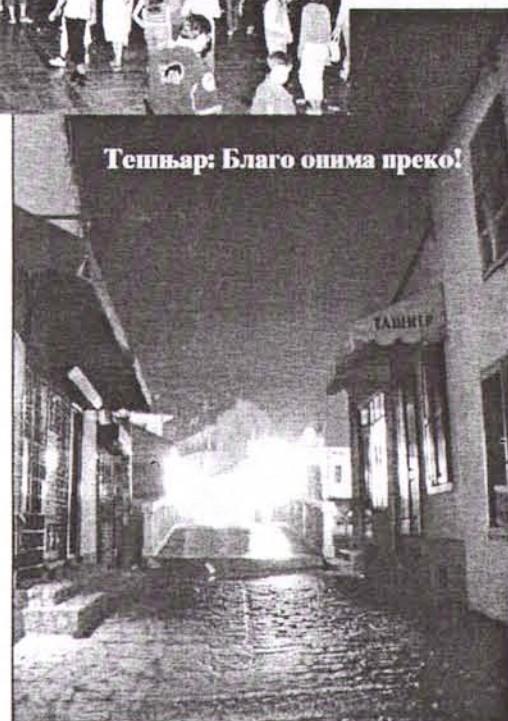
Мајстор Дуле: Ма, какав дигиталац!

Јован Славковић: "Та Јоцо, је'л чему"

Гужва у БИД зони

Тешњар: Благо онима преко!

ФОТО

МОЗ И К

Добар поглед

ЕЛ - ЕЈ Банда: Рок 70-тих

Сомборски котлићи па кеју

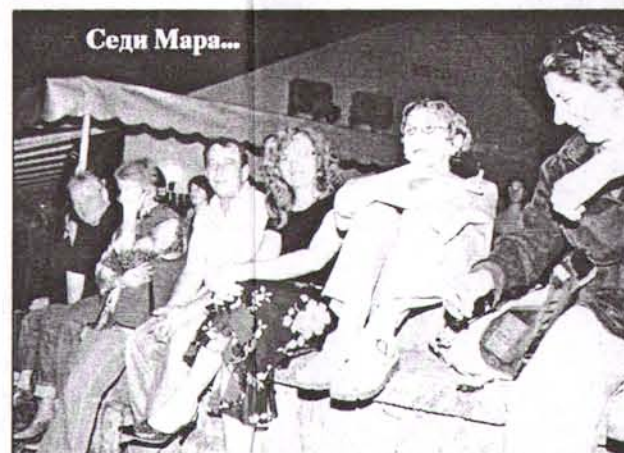
Базар књига

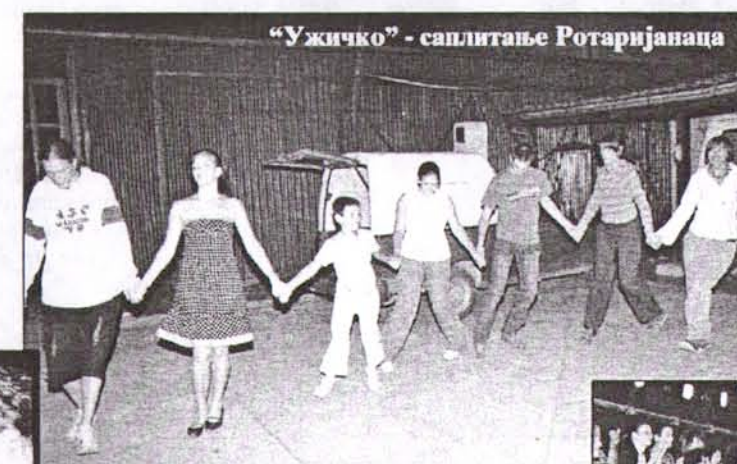
Ето и мене

Шта је овом народу?

Седи Мара...

"Ужичко" - саплитање Ротаријанаца

Ајд, сад сви руке горе!

Фотографије Драган Крунић и Студио "Поповић"

Страници у Ваљеву

ВЕЛОСИПЕДИСТИ

Није било тешко одредити бициклическу стазу Мравињци - Дебело брдо. То је општи утисак свих учесника Међународног еколошког кампа волонтера "Повлен 2006." Млади Ваљевци и десетак студената из Немачке, Пољске, Француске, Шпаније и Британије обележили су 30 километара стазе на просечној надморској висини од око 900 метара. Смештај у шумској кући на Растилу "и није био тако лош", а пошто их није било много, храна је стизала из кухиња ваљевских домаћина. Град им се свидео, посебно стари део: "Турски је слadak, са малим лепим кућама". Свима је Ваљево веће него што су очекивали а посебно истичу "да је ово жив град". Запажају да је пуно

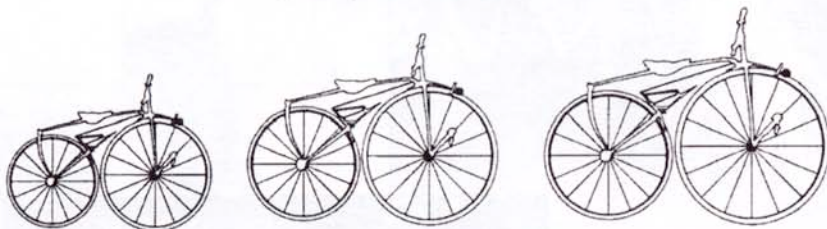
људи на улицама, да се дуго остаје напољу. Такво нешто **Виолета** из Француске виђала је само у Паризу. Људи су више него комуникативни, спремни да помогну, да угосте. Предела и села су лепа.

Србија је за Варшављанина **Северина** и пре доласка била "нормална земља", иако су га упозоравали (као и друге) да је овде био рат и да "не би требало да иде ни по коју цену на Балкан". За **Доротеу** из Варшаве драгоцен је блискост језика. Берлинка **Франциска** запажа да се у овој средини виде све драгоцености мале заједнице: сви су сви упућени једни на друге, посебно се цене браћа и сестре, односи међу рођацима...

Љ. Љиљак

Одмор у кафету "Р" у Кнез Милошевој: Доротеја, Северин, Виолета.
У средини, домаћин, Бојан Срећковић

...зелене вести...

...Први пут након седам година лођоровања у Тејшима на Дурмићору испитивачки подмладак и биолози друштва "Владимир Мандић Манда" централну лану акцију одржали су овог пута у Националном парку Тара.

...За изградњу Дома испитивача, шћо у нову шћо у мајеријалу, прикупиено је 20.000 евра. У помоћ испитивачима у ућорак су на градилишће сћићли волонћери из десетак земаља Европе.

...У своје резерватне ловиш друштва "Браћа Негућ" пустићли су више од 6.000 фазанских ћилића.

ПАРАДАИЗ БАШ РАЈСКИ

На Четвртог међународном Кампу Ротари клуба из Ваљева били су млади из Норвешке, Шведске, Белгије, Шпаније, Француске, Чешке, Турске и Израела.

За нас су итекако занимљива и корисна њихова запажања и искуства која одавде носе. Тако је **Карлоса Гомеза** из Севиље привукла историја Ваљева, нарочито Муселимов конак и Народни музеј - "место где су бисте кнезова", запамтио је.

Туркиња **Гулцин Бекар** каже да јој се Ваљево много допада и да је срећна што је овде боравила:

-Сам град је леп, као и природа у непосредној близини, посебно Градац. И народ је фини, породица код које сам била смештена је врло је пријатна".

Норвежанин **Свер Салбвик** поздравља прилично добро изговореним "Добар дан":

-Најлепша је река у којој смо се купали. Њена хладна вода ме подсетила на мој дом. Сунчали смо се на једној од плажа, потрошио сам неколико бочица креме за сунчање, али, добио сам "бакарни" тен. Сигурно ћу бити баш популаран кад се вратим кући.

Заиста је неописиво дивна природа у Србији. Нешто најлепше шта сам видео. Српски фолклорни плес је забаван, није много тежак, схватио сам покрете, али ја нисам љубитељ кантри музике", признаје.

Шармантна млада Францускиња **Виржин Брењон**, из Рена у Бретањи, учила је посебност старог дела града:

-Допали су ми се град, архитектура, култура, занимљиве мале старе куће у Тешњару..." -уз опску да је овде све другачије него у њеном крају.

-**Ингрид** и ја смо пробале парадајз и невероватно је леп! У Француској парадајз има укус као вода, а овде је све право! И воће има прави укус. Желела бих да купим парадајз и понесем га кући!"

Рићокоси **Јан Билс** из Белгије примећује:

-Храна је добра и, колико сам видео, много једете. Није ми јасно како су сви мршави?" -и додаје: "Млади у Белгији се не друже као овде.

Чак се толико и не познајемо, док се овде сви знају. Уколико буде могуће, доћи ћу поново!"

За **Еву Млцакову** из Чешке нема много изненађења:

"Породице су блиске и пријатељске, као и моја. И млади се друже, као и ми у Чешкој. Али, још сам под утиском лепота реке Градац: дивља природа, хладна бистра вода. Заиста сам уживала. Било је то нешто сасвим ново за мене."

Са крајњег севера, из Шведске је стигла насмејана и причљива **Марија Ериксон**. Одушевљена је посетом Београду, али и нашим градом, док је **Чен Хајблум** из израелског града Јавнија, била забринута због ратних догађања на Блиском истоку. Иначе, овде се лепо провела:

"Све је лепо, има много зеленила, а људи су фини, веома фини и пријатељски расположени, увек спремни да помогну."

Млади европски ротиаријанци у Ваљеву

Шаљиви Норвежанин, **Один Рогстадкјарне**, има интересно искуство са нашим конобарима:

"Треба им много времена да дођу, а кад нас чују, једноставно се окрену и - оду! Радо бих дошао поново. Допадају ми се моји

вршњаци, весели су и забавни. Чини ми се да су срећни".

Предводник и овог Ротари кампа, **Марко Танасковић**, био им је изванредан домаћин.

С. Ј. Крунић

НАШИ "ФРАНЦУЗИ" У ПАРИЗУ

Школа страних језика "Контекст" у сарадњи са Француским културним центром из Новог Сада је за четрнаесторо ђака из Ваљева средином јула организовала посету Паризу. Сви они већ годинама уче овај језик, а Француска влада им је омогућила да виде све знаменитости своје престонице: Версај, Лувр, Музеј импресиониста, Ајфелову кулу, Монмартр, Јелисејска поља...

Имали смо част да нас приме у резиденцији нашег амбасадора,

Предрага Симића. Посетили смо Српски културни центар, ишли у Дизниленд... -сазнајемо од наставнице **Биљане Маринковић** -"Наши ђаци су се у почетку стидели да говоре француски. Међутим, након пар дана проговорили су и све су више запиткивали о свему шта им је нејасно. Током боравка стекли су нова знања, али и схватили на шта да обрате пажњу, јер сви они уче француски из љубави."

Деца су имала могућност да у природном окружењу виде уметничка дела и места бурних историјских предрата, као и лепоте "града светлости".

Посета Паризу је незабораван доживљај. Највише ми се допала вечерња возња Сеном. Тада смо видели потпуно осветљену Ајфелову кулу, и то је божанствен приказ", присећа се **Софија Станић**, ученица првог

разреда средње музичке школе "Живорад Грбић". Љубав према француском језику пренела јој је мајка. Учила га је у основној школи "Сестре Илић", а већ две године похађа и додатне часове у "Контексту".

Тамара Перић је у другом разреду језичког смера Ваљевске гимназије. Француски језик учи већ четири године у "Контексту". У Паризу јој се све допало:

"Импесионирао ме приказ који се пружа са Ајфелове куле. Посете музејима су незаборавне, као и слике које су неописиве. Волела бих да опет путујем у Париз" -сећа Тамара.

У међувремену, док младе погледате из Ваљева стасавају, надајмо се да ће се остварити њихове жеље и да ће посету Паризу и другим светским метрополама, када они одрасту, поново постати уобичајене.

С. Ј. К.

Са професорком Биљаном код Ајфеловом кулом

ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСНИЦИ

ЛУИС

“ЗАНУС”

Као старо вино траје деценијама сјај музичко-сценске појаве Луиса (Љубише Стојановића). Он је, по свему, свој и особен.

“Не куни ме, мајко”, “Коса црна, око плаво”, “Мој живот је моје благо”, “Гарава”, “Дуњо моја”... Не-пролазна је лепота његове старе песме “Слике у оку”, али и драж новог хита “Луди летњи плес”. У њима и још многим мелодијама уживала је с Луисом ваљевска публика у уторак крај Летње позорнице, готово до поноћи. Фестивалска ноћ у тамним, топлим тоновима неке врсте српског етно блуза.

КОЛЕКТИВНО “ДА”

Први пут у Ваљево и на Вечерима приређено је јавно венчање. Судбоносно “ДА” на Летињој позорници рекли су веренички парови **Весна Срећковић - Слободан Сидејановић** и **Милица Тодоровић - Ђорђе Бреберина**. Срећно!

СМУК И СКАЛАМЕРИЈА

Претходних вечери у “Љиварском друштву” могло је да се чује много тога занимљивог и корисног: о благотворном дејству зеленог чаја, о афродизијацима или тзв. ватреним зачиницама (цимету, ђумбиру, каранфилићу и мушкатном орашчићу). Драган Недельковић, који је крајем 70-тих година 777 дана радио у Либији, причао је о оживљавању сахарске пустиње изградњом ветрозаштитних појасева. Од **Марије Бекић** се чуло да шоља зеленог чаја и свежа шаргарепа дневно штите кожу од нездравих утицаја. **Предраг Вујић** је прекиноћ показао змију смукљу и тек излеглу бебу змију за коју се још не зна којој врсти припада. Предраг каже да је смук најлепша и најпитомија змија наших крајева.

А у среду увече неколико младих ваљевских бендова пред Љиварима је приредило највећу оволе-тошњу журку у граду. Посебно се истакао бенд “Скаламерија” који се, по речима фронтмена **Немање Радовановића**, опробава и у компоновању.

Бранка Ђ.

ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСОНОША

GoldenladyCompany

РЕЦЕПТ ЗА ПОЗОРИШТЕ

“Ваљево, чујем, 52 године нема позориште. Наш рецепт? Најпре, то зависи од вашег избора једног од могућих рецепата: стални ансамбл (какав ми имамо) или *ad hoc* пројекти са озбиљном продукцијом, нарочито лети. Избор препуштам Ваљевцима. Наше позориште има дуг и леп континуитет. Признајем да је, што се градског окружења тиче, заиста лакше у Сомбору имати позориште. Зато и имамо тако висок рејтинг” - испричао нам је **Срђан Алексић**, управник Сомборског позоришта, чија је мала сцена извела представу “Стаклена менаџерија”.

С.Ј.К.

“Култи тивајар” Лазаревић: “Сан летње ноћи”

СЕЋАЊЕ - ДРАГИША ГРАЧАНИН

Ваљево се у понедељак опростило од 67-могодишњег **Драгише Грачанина**, за кога стручњаци кажу да је био најкомплетнији боксер у историји овог града. Драгиша је освојио “Златни појас” Ревје изазивача 1962. године, био је вишеструки истакнути репрезентативац Југославије, двоструки првак државе у мува категорији, три пута је проглашаван спортистом Ваљева...

Драгиша Грачанин је неколико деценија потом живео у француском граду Лиону (где и данас живи његова најближа породица). Последњих година све чешће се враћао Ваљево и Тешњару. Желео је да неке нове де-чаке научи племени-тој боксерској вештини.

Умро је у својој кући на Баиру.

Мало вече

МАШТОВИТО - БАЈКОВИТО

Био је маскенбал и сви би да буду: виле и гусари, црвенкапице и вештице, балерине и клонови, принцезе и војници... Међу 150 пријављених, ко је најлепши? Награђени су мало маштовитији: беба "јагода" - **Лена Ђурђевић** којој је само четири месеца. Поклон је примила спавајући у нежном маноном загрљају.

Страшно "страшило" **Соње Велић** добило је највише гласова жирија. Најупечатљивији маскирани пар били су седмогодишњи **Немања** и трогодишња **Теодора Јанковић**; браћа **Марковић**: "Тарзан" - **Матеја**, "беба" - **Филип** и "Кременко" - **Лука**, са "Џејн" - комшиницом **Мином Јукић**, проглашени су највећом маском; најоригиналнији су "мајстори", **Мирко Вишић** и **Михајло Марковић**, а најмању маску фудбалера Зидана носио је **Душан Ђурђевић**. Публици је најлепши био "Казанова", срозаних панталона - малени **Лука Рани-сављевић**.

КУЦКАВА БАЈКА

А на Малој сцени шетале су неке "праве" принцезе и царице, у одорама **Анде Новосел**, и "дворском"

дизајну **Душана Арсенића**.

Представу "Куцкава бајка" **Драгутина Добричанина** режирала је **Ангелина Лукић**. Лепа дечја позоришна премијера. Ангелина само што не заплаче од среће: "Ја сам фасцинирана! Вечерас смо показали да је Дечја сцена у Ваљеву могућа".

Велики - мали јунаци ове представе су: **Куцко**, - **Александар Савић** и стилна цурица - **Катарина Пантелић**. Не заостају цар - **Радован Омеровић** и царица - **Мила Ристовић**, која је на два дана пред премијеру мењала улогу са Откуцом два - **Маријом Степановић**: "Јер нам се тако више свиђа, Откуц је интереснији", каже Марија. Ту су и **Ангелина Радосављевић**, **Милица Милаковић**, **Александра Пантелић**, **Милица Шујдовић**, **Бојана Богдановић**, **Софија Симић**, **Растко Томић**, **Теодора Радовић** и мала **Тамара**, сатић који "мрзи да буди људе из најслађих снова." И сви се они боре против принцезине и Куцкове љубави, али како на крају наратор **Љубав - Милица Јокић** рече: "Искрена љубав увек побеђује!"

С. Јаковљевић Крунић

Фото Д. Крунић

KLANICA A.D. DIVCI

"ХИДРОТЕХНИКА" - БЕОГРАД

gorenje - ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР ВЕЧЕРИ

ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСОНОША

ОХОЛИ МАНЕВАР ДУШЕ

Песници и књижевни критичари из Сомбора **Саша Радојчић** и **Зоран Мандић** представили су своју поезију у среду увече у Муселимовом конаку означавајући своје песништво као “дубоко унутрашњи чин”.

“У нашу литерарну мапу Сомбор је уписан као град Лазе Костића и Вељка Петровића, али у њему живе и стварају многобројни књижевници који негују савремену и самосвојну поетику”. - рекао је **Остоја Продановић**.

За Радојчића поезија је временом постала “лична ствар” песника и читалаца. “Нема више поезије која се обраћа великим темама и великим саговорницима, нацији, Богу... Песници се данас обраћају једни другима. Можда је крајем 19. века и почетком 20. века било важно шта песници мисле и кажу. Данас је то неважно. Битно је шта данас каже гувернер На-

родне банке, шта кажу они који “држе новце”. Песник не може више нинакога да утиче... и не треба. Зато поезију видим као једну потпуно приватну ствар која ме богати тиме што читам шта други песници мисле о љубави, људима, пролећном пејзажу, Богу.”.

“Не бих могао да живим без поезије.” - каже Зоран Мандић и подсећа на Борхеса који је овај литерарни род означио “краљицом књижевности...”. Поезија је дубоко унутрашњи чин, она је, како сам у једној својој песми рекао, “охоли маневар душе о не-написаном”.

Б.Ђ.

GoldenladyCompany

ОБИЧНА ВОДА

“ГРАНД - ХОТЕЛ”

Не може то тако. Ред се мора знати. Да ти мене брукаш пред кафаном! Да ми се поштен свет смеје! Има овде и озбиљних људи! Шта ти мислиш, да си сву памет овог света попио? Обична вода! Ко-ме то причаш? Видиш да се около седећки крсте? Где то има? Нигде, а можда и мало даље. Има, на пример, морска вода. Има речна вода, има језерска вода, има изворска вода, све то има. Има, зна се, бу-нарска вода, хладна вода, врућа вода од које се пра-ви чај. Има термална во-да, има минерална вода, и кисела вода. Има газира-на вода, има бистра вода, па самим тиме и мутна во-да, као и загађена. Има мека вода и тврда вода. Има водоводна вода, има и лековита вода. Има во-да видовчица. Има хлори-сана вода, али има и вода ацијазма. Има воде за све-штене сврхе. Има жаве-лова вода што открива отрове у води, све то има, али обичне јок! Треба ли да ти причам да постоје бујична вода, подземна вода, стаклена вода, креч-на вода, шамотна вода, живина вода и тешка во-да. Јеси ли штогод утувио у тај мали мозак? Да те сетим још да има и колоњска вода, заостала из колонијализма? Да има и санитарне воде и тако-зване техничке, али обич-не, тврду ти веру дајем, нема па нема! Ајде да ти кажем да вода може бити

дубока и плитка, да има и дестилисане воде, да по-стоје и екстериторијалне воде где јахту можеш ко-мотно паркирати, а да ти нико под ленгер не при-смрди. Сетићу те још водоскока и водопада, не забо-рави и наводњавање, али обичној -ни трага ни гласа! Гејзирска је вода препоручљива за гледање, кишни-ца добра за корен косе и још боља за беванду. Сне-жници је, место леда, у вискију згода. И шта хоћеш

још? Има и пост на води, а има и вода по којој се хо-дати може. Све то има, али обичне - не!! Немој да ти причам ону из основне школе: “Пијеш воду као во, не знаш шта је Н₂О!”.

Има пловних вода, али очи Илиндана увек буде и поводањ. Све, све, али обичне - не! И опет ти ве-лим, нећу више да чујем: мали вињак са обичном водом! Да ми душу грозда мешаш са непостојећом твари! Брука и срамота! Што је твоја, него је и мо-ја докле са мнош астал де-лиш! То си сад реко и ни-кад више! Иначе ћу ти по-менути воду у плућима и воду у колону, па гледај шта ћеш! Оћеш још да ти пожелим воду у бензину, па ти претичи на капитал-ној Ибарској магистрали, а машина штуца ли шту-ца. Сад отприлике кад све знаш, има да ћутиш! Мени вињак без обичне воде! Е, то кажи!!!

Бранко Лукић

Анкета

ТЕШЊАРСКИ БЛУЗ

-Вечери апсолутно немају никакве везе са Тешњаром и то је тако тужно. Ми Тешњарци смо огорчени. Ја не разумем зашто Општина или председник нешто не предузму? Зашто се најлепши део нашег града уништава? Зашто Тешњар не буде као што је у Сарајеву Башчаршија?

Размишљамо да се организова-
но појавимо у Општини и замоли-
мо да нас неко саслуша, јер у
Тешњар не улази нико када су Ве-
чери наш посао због тога трпи.

Прошле године смо се органи-
зовали, радили дуже, али нико то
није ни приметио. Ми бисмо изне-
ли гондоле, снизили цене, али не-
ма потребе. У Тешњару је горе
када су Тешњарске вечери него
ових дана, јер су премештене у

Кнез Милошеву..." - Стајка Тимо-
тић, бутик "Валентино".

-Па, главни проблем је саобраћај, али сада нема алтернативу. Посетиоци Вечери дођу, погледају и врате се преко моста. Сигурно би неко прошетао да није саобраћаја. Требало би Тешњар претворити у пешачку зону, бар у време Фестивала. И осветлити га, прилично је мрачно.

Посла код мене има, останемо до један - два сата ноћу. Али, мислим да није у реду што се ништа не дешава у Тешњару у време његових Вечери и, ако је већ тако -можда би им требало променити назив или осмислити нешто другачије." -Предраг Обрадовић, хе-
вабџиница "Код Пеђе".

-Оне Вечери тамо не би треба-
ло да се зову Тешњарским с обзи-
ром на то да се одржавају на не-
ком другом месту!

Дођите вечерас у Тешњар, да
видите да ту саобраћај функцио-
нише (возе као на релију). То није
у реду. У вечерњим сатима посла
нема у Тешњару. Понеки пролаз-
ник можда залута. Значи, све
дешава преко реке. Иницијативе
има да се покуша вратити дух
Тешњару. Требало би и са друге
стране -од градских отаца да по-
стоји добра воља па да се зајед-
ничким снагама можда нешто
уради. Вечери не посећујем"- ка-
же Ивица Прерадовић, власник
некад популарног кафића "32".

М. Чулић

ЛЕТЊИ КАБАРЕ

Уз Небојшу Дугалића и Бори-
са Пинговића, кроз музичко-
сценски кабаре "Да, то су били
дани", публика је више од два сата
путувала кроз време, меридијане
и стихове Б. Петровића, Т. Ујеви-
ћа, Л. Костића, А. Дедића...

И, како рекоше глумци, "кад
дођеш у било који град, и а то бу-
де Ваљево" а не изговориш стихо-
ве поеме Матије Бећковића -као
да ниси ни дошао."

Радмила М.

РЕЗИГНАЦИЈА

За род ме мој не веже
никаква веза јача,
За земљу ову грешну,
подлости, блуди, плача -
Никаква јача, рекох !

За свијет овај марим
колико и он за ме...
Гледам га презриво - жудно,
а он пак злобно на ме.
- Известан појам стекох....

Стеван Р. Марић

Песма је овог августа об-
јављена у књизи "У данима ју-
же", првој у "Колубариној"
едицији "Ваљевски гимнази-
јалиш". У њој су сабране ђесме,
проза и драмске скице Стевана
Р. Марића, које је писао од
1909. године као ђак Ваљевске
гимназије.

ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСОГОВОР

ВАРОШКИ ЧУДАЦИ

Таквих нема у великим градовима. Тамо не могу да их виде и уоче у мноштву света који се губи у великом простору, у маси све отуђенијих незнаца и фриволности, лажног сјаја беловарошких "елита".

Ваљево је одувек имало те своје драге, добродушне "чудакe" које је волело и који су му давали још једну, итекако драгоцену, варошку арому. Зашто ми се чини да је данас таквих све мање; да су ретки од овог посебног соја претекли у нови ваљевски век скупа с нама заборавили да се смеју, да детињасто разигравају живот, опомињући нас како је кратак и пролазан?

Спомињући се тих, у најбољем смислу, варошких чудака - старији Ваљевци најпре се сећају носача **Зире и Мацана**, који су их увесељавали крајем 40-тих и 50-тих година. У то доба било је доста посла за самоходне ваљевске носаче, поготово ако су, као Зира и Мацан, знали да направе какву згуду и шалу. Да ли од збиље или од шале, али још се по Ваљеву приповеда како су њих двојица код "Централа" у по бела дана направили јавно суђење неком Ђоки, тадашњем шефу Стамбене управе, јер није изашао у сусрет њиховом захтеву да добију стан, него их је чак истерао из канцеларије.

Тешњарску децу 60-тих година највише је увесељавао **Раде** пушкар, разбарушени дечак који је свима желео да помогне, па и једном камионџији док је возио у рикверц, охрабрујући га упутством: "Јот, јот..." све док се овај није камионом "закуцао" у зид уз Радову команду: "Е, сад је дота!"

Из тог доба многи се сећају увек "нацврцане" **Мице Шљивовице**, за коју **Бора Вујић** каже да је "била велики лаф, али је оставио удовица много патила, патила, па се тако и пропила".

У међувремену, ходили су Ваљевом неретки "чудаци". **Бранко Госпојица** је, кажу, 75. године у ваљевској општини "заскочио" Тита и "онако с неба" заискао му стан, а већ сутрадан га је и добио! Госпојица није пропуштао ниједан парастос да оплаче покојника и добро се наједе за његову душу. **Јоца Врућина** је тумарао увек мало погнут, рекло би се туробан а добар. Искао је увек само: "Дај динар!" - и кад су се динари бројали милионима. Другачији од свих из ове приче, али, ипак, од тог соја, био је и загонетни (неки ће рећи префригани) гос'н **Филиповић, Фикс-Никс**. Увек дотеран и улићан са ковчежићем у којем је, ваљда, носио карте и друга "помагала" за наивне у каквој игри "сад га видиш - сад га не видиш". Због тога је имао проблема са полицијом, али се некако довијао. Уз картање, изгледа да је добро владао шахом.

Тешњарска легенда био је **Јарцан**, чудесна појава (као онај човечуљак из Фелинијевог "Амаркорда", што по вароши оглашава долазак белог брода и летеће маце на Силвестрово). Онако ситан, не превише разговорљив, али увек насмејан и распеван са својом старом гитаром: "Лимба, лија, о", или "Либа, либа, ло" (већ како се ко сећа). Волео је, кажу, да се пентра на врх високих јаблана крај Обнице, па се једном горе заљуљао и пао.

Фото Ана Војиновић

Јарић са својом гитаром

Дуго су Ваљевом ходили и увесељавали га чудесни **Анка Партизанка** и њен **Иван**: он вози трицикл а она седи у колицима и пева. Анка је стварно била партизанка на Сремском фронту, где јој се десила траума са експлозијом. Ова, пореклом Тамнавка, је све могла да заборави, само не да оплаче и испрати сваког свог саборца у Ваљеву. Иван је, наводно, био авијатичар, Сарајлија. Ко би знао шта га је у животу помело, јер о томе никоме у Ваљеву није причао (или га нико није ни питао). Како год, њима двома је изгледало све потаман тако скитачки и нехајно живети. А и такви, нису се дали исмевати и потцењивати. Било је нешто у Ивановом погледу сјајно и проницљиво, па се каткад чинило да се он нама малко подсмева.

Мало ћу, премало рећи о још једној непоновљивој легенди међу "помереним" Ваљевцима - о **Фанђу**. Ко би га могао заборавити? Какав непресушан ватромет смеха, шале, песме и вицкастости! Лепршао је градом, увек на једну страну мало накренут, тај вечити дечак. Имао је, причали су, негде доле на југу жену и већ поодраслу децу које нико није видео. И велики ваљевски козери и шљивовице волеле су да "позајме" од Фанђа неки од његових "бисера". Луцидан какав је био знао је понекад нешто да каже што би умнији могли искористити безмало као филозофску сентенцу, попут оне његове фамозне: "И лети, лети свемир, лети и - оде све..." Онако како је и дошао у Ваљево, нико не зна кад и одакле, једног лета пре 15-так година - Фанђо је једноставно нестао! Неки кажу да је умро. Будући да су нам деловали крајње неуверљиво - "можда живи и доћи ће после овог (дугог, кошмарног) сна" у којем нас је оставио, не желећи да га с нама дели.

Љ. Кецојевић

**POSLOVNI SISTEM
"TODOROVIĆ"**

Урбане легенде

ВАЉЕВСКИ ДУХ

Давних 70-тих Ваљевци су пленили шармом и духовитошћу па су, не само престонички писци, глумци и забављачи почешће тако навраћали по тазе штосове, већ су из истог разлога у Ваљево долазили и политичари – дрматори, па чак и **НОВИНАРИ** – већма забринуте е да ли им није шта важно промакло и није ли, на невољу, колега први објавио да је висабаба стидљиво промолила главицу из копнућег снега!?

Обрела се тако група београдских посленика у медијима у Ваљеву, па скокнула до Девојачких бара да “наките” какву причу о вечном развоју туризма. А на Дивчибарима... чист ваздух, лепи предели, миомирисно планинско цвеће ал’ – ништа се не дешава. Вапила су за “дешавањима” новинарска пера и “перушке”, све док се увече у хотелу “Дивчибаре” нису окупиле ваљевски свирци вични игри, песми, шали и сценском лудирању. Највећи расипници животне радости, лаке руке на ведрини, трошковије осмеха и смеха... Кад ни у ситне сате разгаљено друштво (са све новинарима) није намеравало да се мирно разиђе, ваљевски свирци, преоденути у пицаме, продужили су да ударају у тамбуру, све док се и последњи гост држао на ногама. Убрзо су у престоничкој штампи осванули текстићи, а понегде и фотке ваљевских свираца, кадрих да дишу радошћу и весељем. И радих да урнебесају без јачег повода.

Фото Ана Војиновић

Ваљевска серенада из 1979.

Мајстори свирачи (АБВ 6) и занатлије

Е, то јесте “ваљевски дух”: дешава се сам од себе! Не либи се да циркузира од сумрака до свитаја како би и смркнутима освануло. Води “праведни” рат против чамотиње! Мада не носи лудину капу, прпорци му увек звоне у глави!

У “ваљевском духу” постоји нешто што многи пренебрегавају: неретко глумираће се како би памет била још мало срећнија због своје памети. И кад му ноге отежају наћиће снагу да лаконогом принесе тражену чашу воде. С правом ли га окриве, признаће спремно да је “зајебао ствар”, како би тужиоца поштедео даљих мука сумњицења и доказивања кривице.

И никада, никада неће узалуд тражити минуте и сате ближњег свог на говораније којима би и све време овог света било кратко да се прича “заокружи”. Глагољењем без краја и конца никада неће поткрадати откуцаје туђих унутарњих сатова јер, не зна се колико је још коме остало песка у пешчаном сату. И никада се неће сврстати у слушаоце описа боје и густине бебине “каке”.

У свом грађанском невоспитању “ваљевски дух” се одавно повукао пред свим оним што је “стигло”, а шта га гуши, дави, гњави, масира, дроби, меље и усисава. Да ли ико зна како се искључује помахнитали усисивач?

Бранка Ђурић

DUNAV
OSIGURANJE

BANKA

ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСОНОША

ТЕШЊАРСКА БАЈКА ЗА ИЗРАЕЛ

Сваке године, готово неприметно, без гламура и сфанфара, гости ваљевских Тешњарских вечери су **Лана** (12) и **Филип** (10) **Крстић** из далеког Израела. Они су деца Ваљевца **Саше Крстића** који од 1991. живи са супругом **Елом** у Натанији код Тел Авива, на обали Средоземља. Лана и Филип су одушевљени Ваљевом, а поготову Попарама, приградским насељем где им живе деда **Љуба** и бака **Мира Крстић**, овдашњи учитељи у пензији. Њима се радује и њихова сестра **Катарина Крстић** (10) која одбољује сваки њихов повратак у Израел.

Сви троје су заљубљеници у село Лелић, одакле иначе Крстићи воде порекло. Они сваке године, вредно поспреме свој музеј старина који се налази на централном месту у дворишту лелићког сеоског домаћинства. Филип воли да види гусле и џепни сат његовог прадеде, док Лана показује генетске афинитете своје прабабе која је ткала лепе ћилиме. Лана брзо плете лепе нарукнице. У томе јој помаже сестра Катарина. Лана је приметила да се код њених вршњака из Ваљева развија предузетнички дух у виду продаје бижутерије на Тешњарским вечерама. Она сматра да то деца успешније раде од својих родитеља и деда, који су, "помало лењи". Филип се одушевио када је упознао једног од најбољих кошаркаша у бившој Југославији **Воју Кецојевића** и помало је разочаран што не може да се више игра на попарском "Кошу", где је иначе његов отац одрастао. Очекује да следеће године његови вршњаци на Попарама добију леп спортски терен са трибинама, каква постоји на сваком кораку у Израелу.

Лана, Катари́на и Филип Крстић

Тако млади и лепи Крстићи шире бајку о Тешња-ру, Ваљеву, Попарама и Лелићу, својим другарима у далеком Израелу: Мору, Елици, Бену, Моши, Дану, Бети, Еви, Бењамину, Рени... А овде су им већ пријатељи: Кика, Раша, Милица, Ивана, Микица, Влада, Аца, Дејан, Славко, Бојан, Марко...

Ж.К.

"АГРАНА" д.о.о Земун

Тешњарски "Директоријум" бенд: Војислав Кецојевић, Милена Јовановић и Бранко Лукић

ТЕШЊАРСКИ ГЛАСОНОША

Издавач
СО ВАЉЕВО

Припрема
Редакција Радио Ваљева

Уредници
Љилана Кецојевић
Мијо Стојкановић

Компјутерска припрема
Жељко Матић

Фотографије
Студио "Поповић"

Штампа
"Европринт", Ваљево

ИЗЛАЗИ У ДАНЕ ТЕШЊАРСКИХ ВЕЧЕРИ